

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti

Uloga javne uprave u kreiranju tržišta rada

4. prosinac 2020.

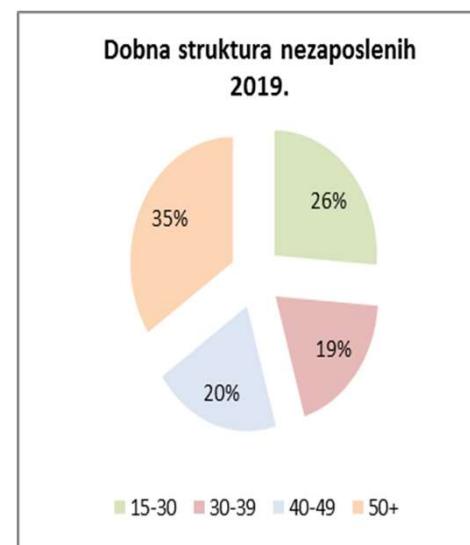
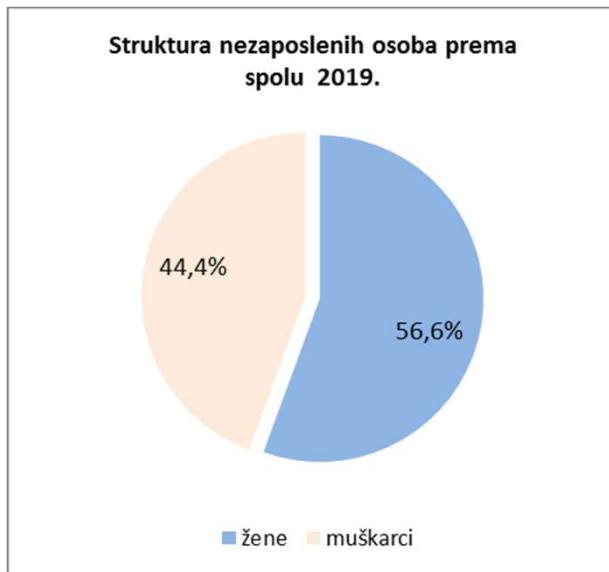
Karakteristike tržišta rada danas

- Digitalizacija i digitalne tehnologije već su transformirale mnoga radna mesta i poslove.
- U kontekstu nesklada između ponude i potražnje na tržištu rada te sve jačeg utjecaja digitalne transformacije, razvijanje potrebnih radnih vještina kod radne snage prioritet država članica te Hrvatske.
- Pandemija COVID-19 - snažno je ubrzala potrebu prilagodbe na nove tehnologije i njihovu primjenu u poslovnim procesima.
- Iako će nove tehnologije rezultirati otvaranjem novih radnih mesta, moglo bi rezultirati i brojnim poremećajima, s obzirom da će određeni broj radnika morati promijeniti karijeru.
- Poslodavaci iskazuju poteškoće pri pronalaženju radnika (nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom, s traženom razinom obrazovanja i nemotiviranost kandidata), te su neke profesije dugi niz godina deficitarne na razini EU i RH (programeri, zavarivači, liječnici, inženjeri, radnici u građevini, vozači kamiona).
- **Postojećoj i budućoj radnoj snazi potrebno je osigurati kompetencije i vještine koje će jamčiti dugoročnu i održivu zapošljivost te konkurentnost-iznimno je važno brzo stjecanje novih znanja i kompetencija tijekom cijelog radnog vijeka (up-to-date).**
- Ključno je da se uz obrazovni sustav i poslodavci aktivno uključe kako bi omogućili kontinuirano usavršavanje i unapređivanje vještina svojih zaposlenika, sukladno specifičnim potrebama svog gospodarskog sektora i predviđanjima mogućih tehnoloških promjena.

Kretanja na tržištu rada

Aktivno stanovništvo (zaposleni i nezaposleni)	Ø 2018.	Ø 2019.	2019/2018	
			Broj	%
Ukupno zaposleni	1.517.580	1.555.068	37.488	2,5
Nezaposleni	153.542	128.650	-24.892	-16,2
Stopa registrirane nezaposlenosti (%)	9,2	7,8	-1,4 pb	

Obrazovanje kao odgovor na potrebe gospodarstva

Obrazovanje je najmoćnije sredstvo za ostvarenje društvenih i gospodarskih promjena.

VISOKO OBRAZOVANJE - Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2020 (EK)

- Stopa stjecanja tercijarnog obrazovanja 2019. je niska (33,1 %, EU-27 40,3 %), s velikom razlikom između spolova, a broj studenata je u padu.
- Broj osoba koje **upisuju** tercijarno obrazovanje u RH je u padu, a broj nepotpunjenih mesta na visokim učilištima u porastu (2018./2019. 1 : 0,82, čime je 11 341 mjesto ostalo slobodno). Razlozi su pad broja učenika, slabiji interes za visoko obrazovanje u Hrvatskoj i povećanje broja učenika koji nisu položili obvezni dio državne mature. Kvota postaje potpuno nebitan podatak.
- Stoga se potpuno snižavaju kriteriji za upis na visoko obrazovanje - kvalitete ulaza na visoko obrazovanje;
- nema minimalnog nacionalnog kriterija ulaza na visoko obrazovanje što rezultira
- Veliki dropout iz visokog obrazovanja

KAKO PREVLADATI IZAZOVE

- Praćenje zapošljivosti diplomiranih studenata tema je od izuzetnog značaja za daljnje unaprjeđenje visokog obrazovanja.
- Podatke o zapošljivosti koristiti za donošenje odluka.
- Uspostaviti sustav cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja na svim razinama obrazovanja koji će omogućiti donošenje informiranih odluka o nastavku obrazovanja a obuhvaćati će i razvojne aspekte i predikcije budućih potreba

Unaprijediti mogućnosti zapošljavanja

- U Godišnjoj strategiji održivog razvoja EU za 2021. godinu ističe se: „Razvoj digitalnih vještina na svim razinama preduvjet je da svi građani sudjeluju u društvu i iskoriste mogućnosti koje pruža digitalna tranzicija. Stoga je potrebno provesti reforme u području osnovnog i visokog obrazovanja, vještina i cjeloživotnog učenja kako bi se omogućila tranzicija na tržištu rada i potaknuo razvoj i primjena ključnih digitalnih tehnologija te pridonijelo izgradnji europske digitalne budućnosti. Treba podupirati jednakost u pristupu digitalnoj infrastrukturi, opremi i vještinama kako ne bi došlo do digitalnih podjela“
- Stope zaposlenosti osoba sa završenim tercijarnim obrazovanjem je među najnižima su u EU-u (79,1 % u odnosu na 85 %).
- Mobilnost u svrhu učenja 2018. bila je među najnižima u EU-u (7 % u odnosu na prosjek EU-a koji iznosi 13,5 %) te je daleko ispod referentne vrijednosti EU-a od 20 %.
- Stručna praksa i aktivno sudjelovanje studenata na projektima nužna je za stjecanje vještina koje nije moguće steći u obrazovnom procesu
- Razvijati sustav mentorstva kod poslodavaca
- Kroz karijerne centre na visokim učilištima poticati razvoj talenata i pripremati studente za tržište rada i osigurati im stručne prakse
- Gotovo 50 % studenata želi više programa stručne prakse za vrijeme školovanja i takvo iskustvo može povećati šanse za zapošljavanje.

Uloga MRMSOSP-a

- Obavlja poslove prikupljanja informacija o sadašnjim i budućim potrebama tržišta rada i potrebnim kompetencijama, nadležan je za uspostavu sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere
- Sudjeluje u pripremi i izradi strateških podloga i analiza razvoja HKO-a radi razvoja zapošljivosti
- Razvija i izrađuje analitičke podloga i metodologije za izradu standarda zanimanja te vodi Podregistar standarda zanimanja
- Ministar/ica donosi odluku o upisu SZ u Registar HKO-a

- Za potrebe usklađivanja kompetencija i vještina s potrebama gospodarstva, ključno je razvijati mehanizme i alate praćenja i predviđanje budućih potreba tržišta rada i nove modele financiranja poticaja za razvoj vještina za zaposlene i nezaposlene.

Portal za napredno praćenje tržišta rada i obrazovanja

Portal

Istraživački alat koji na jednom mjestu objedinjuje sve podatke, odnosno sve karakteristike koje ocrtavaju pojedini sektor na tržištu rada, od podataka o zaposlenosti i nezaposlenosti u sektoru do podataka o srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju za zanimanja u tom sektoru

Podaci

Podaci o radnoj snazi (zaposleni, nezaposleni, potrebe), obrazovanju (osnovno, srednje, visoko), poslodavcima (djelatnosti, podaci o poslovanju, podaci o isplaćenim bruto/neto plaćama), na temelju ESCO klasifikacije uspostavljen je competence based matching u kojem su definirane kompetencije/vještine po zanimanju

CDU

Podaci koji su podloga za portal smješteni su na CDU infrastrukturu

Razvoj internetskog sučelja tržišta rada

Nadogradnja sustava
za napredno praćenje
tržišta rada u cilju
bolje funkcionalnosti i
ažurnosti sustava

Analiza raspoloživih
izvora podataka za
razvoj sustava
competence based
matchinga

Nadogradnja sustava
za praćenje razvoja
karijera

Postavljanje redovito
ažuriranih digitalnih
profila sektora

Unaprjeđenje Nacionalne klasifikacije zanimanja kao ključnog preduvjeta razvoja portala te razvoj procesa u području reguliranih profesija

Ažuriranje Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ10)

Izrada upisnika/aplikacije pojedinačnih zanimanja(NKZ10)

Implementacija poveznica prema ESCO-u (Europska klasifikacija zanimanja) u nacionalnu klasifikaciju zanimanja

Izrada računalnog programa/aplikacije za regulirane profesije

Sučelje tržišta rada operativno će se koristiti za

Definiranje upisnih politika

Kreiranje mjera aktivnih politika zapošljavanja

Profesionalno usmjeravanja građana

Definiranje kvota za strane radnike

Razmjena podataka s relevantnim nositeljima/tijelima

HZZ

HZMO

FINA

DZS

MZO –
CARNET i
SRCE

REGOS

Primjer scenarija korištenja

SCENARIJ #1

Za podršku rada Sektorskim vijećima, potrebno je izraditi podloge za analizu sektora. Kako podatci na portalu mogu pomoći?

SCENARIJ #2

Vlada RH radi novi strateški program profesionalnog usmjeravanja maturanata za sljedećih 5 godina. MRMSOSP treba izraditi strateški dokument utemeljem na analizi podataka.

SCENARIJ #3

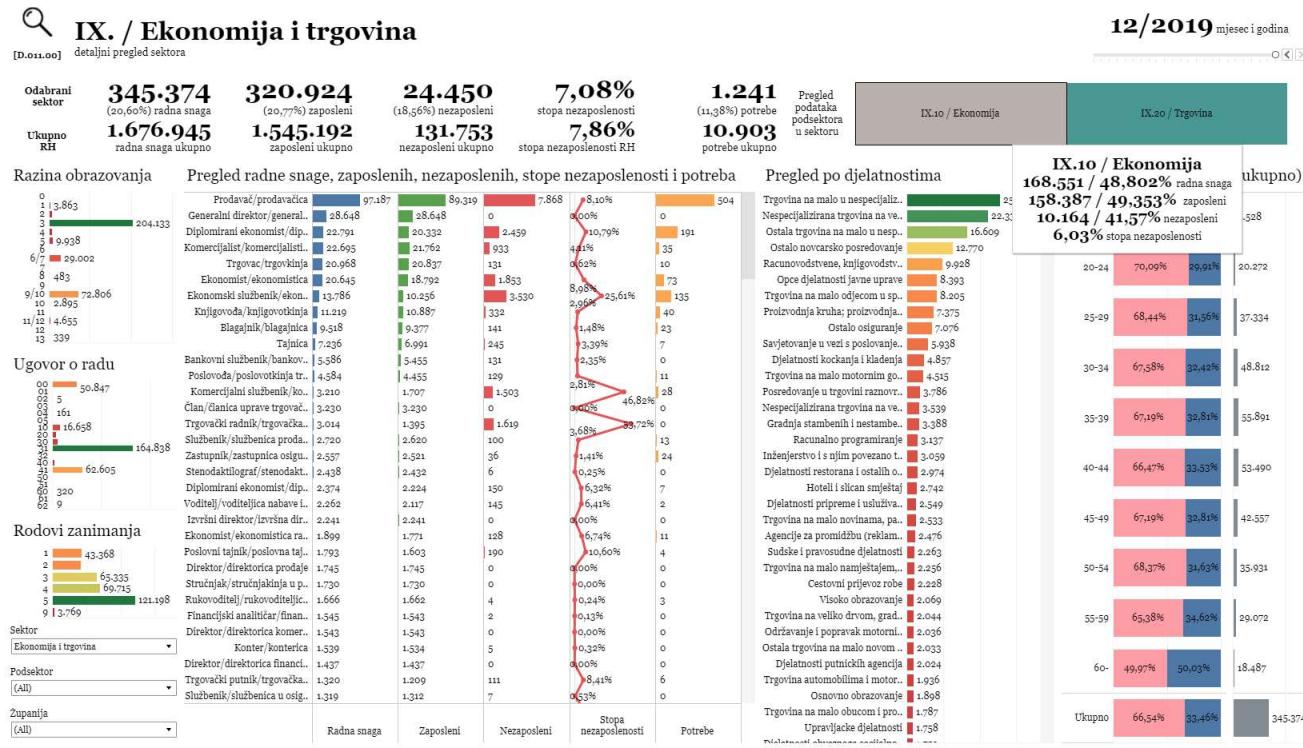
Postoji inicijativa da se u Virovitičko podravskoj županiji otvorи prediplomski stručni studij sestrinstva. Za otvaranje studija potrebno je izraditi analizu zapošljivosti studenata po završetku studijskog programa (Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta).

SCENARIJ #1

Za podršku rada Sektorskim vijećima, potrebno je izraditi podloge za analizu sektora. Kako podatci na portalu mogu pomoći?

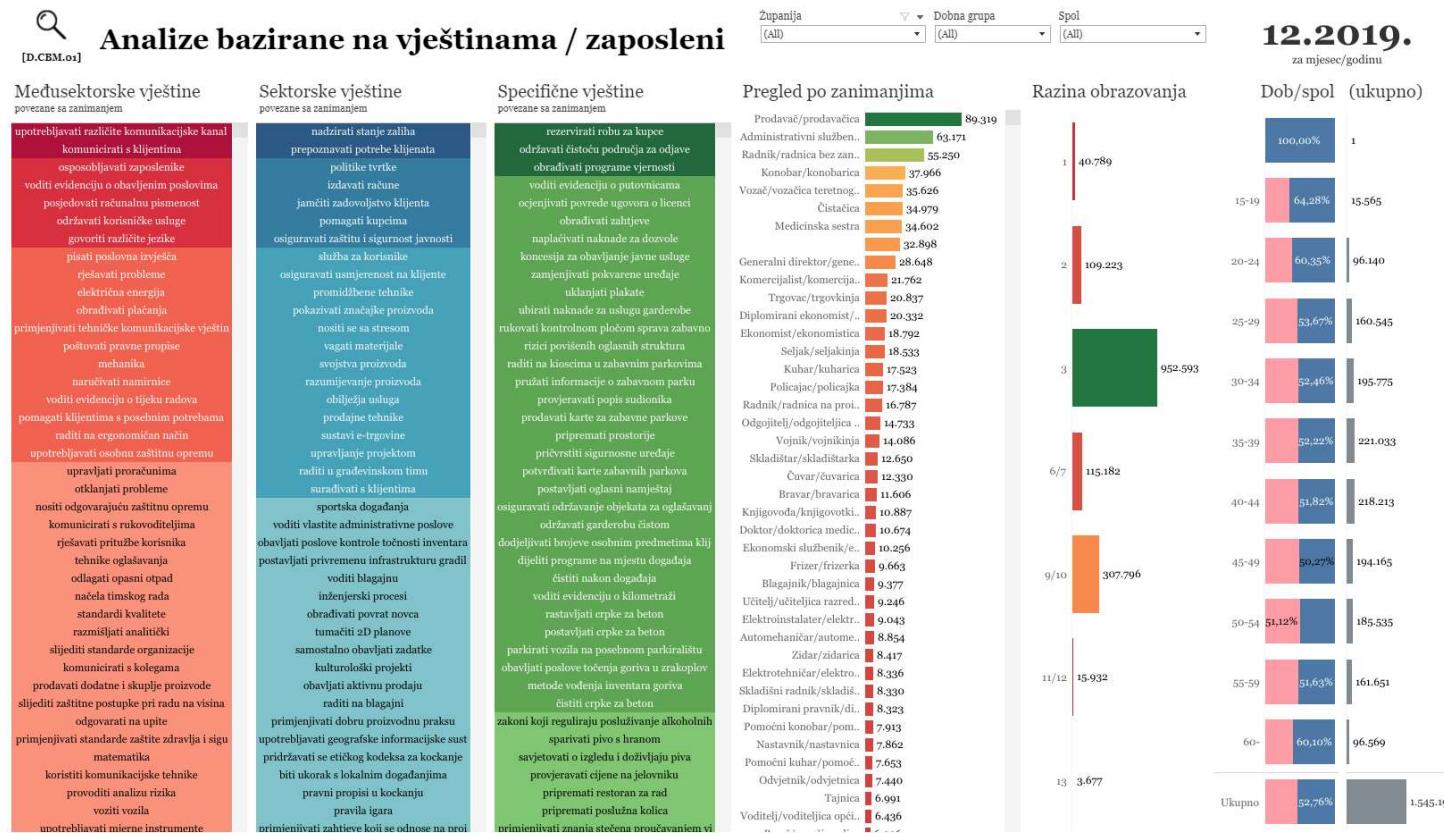
Portal nudi niz kombiniranih pregleda koje je moguće interaktivno pregledavati. U nastavku je prikazan jedan od izvještaja koji predstavlja skupni pregled sektora sa propadajućim podsektorima.

SCENARIJ #2

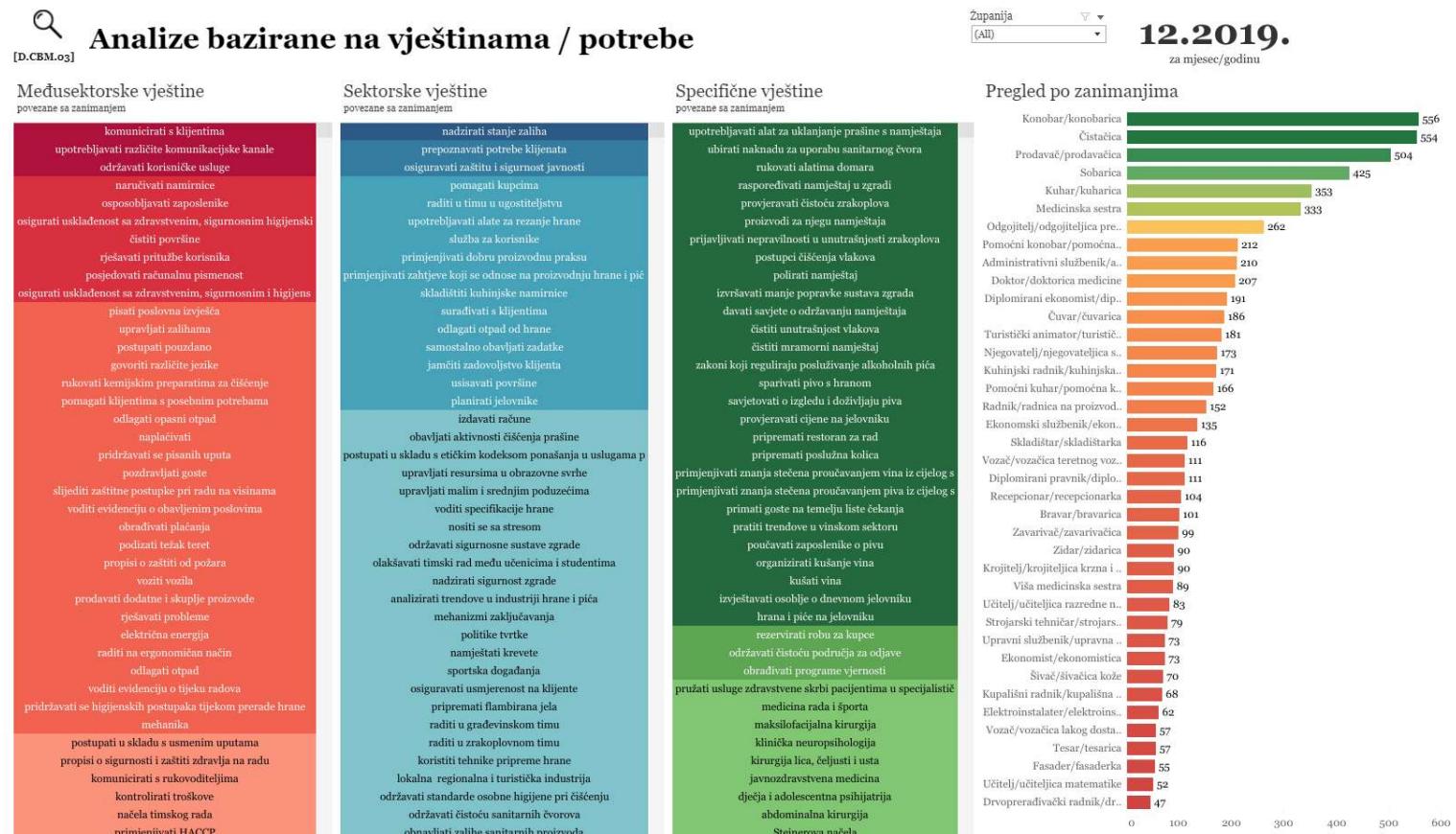
Vlada RH radi novi strateški program profesionalnog usmjeravanja maturanata za sljedećih 5 godina. MRMSOSP treba dati svoj input.

Uvidom u vještine zaposlenih vidljivo se ističu komunikacijske vještine.

SCENARIJ #2

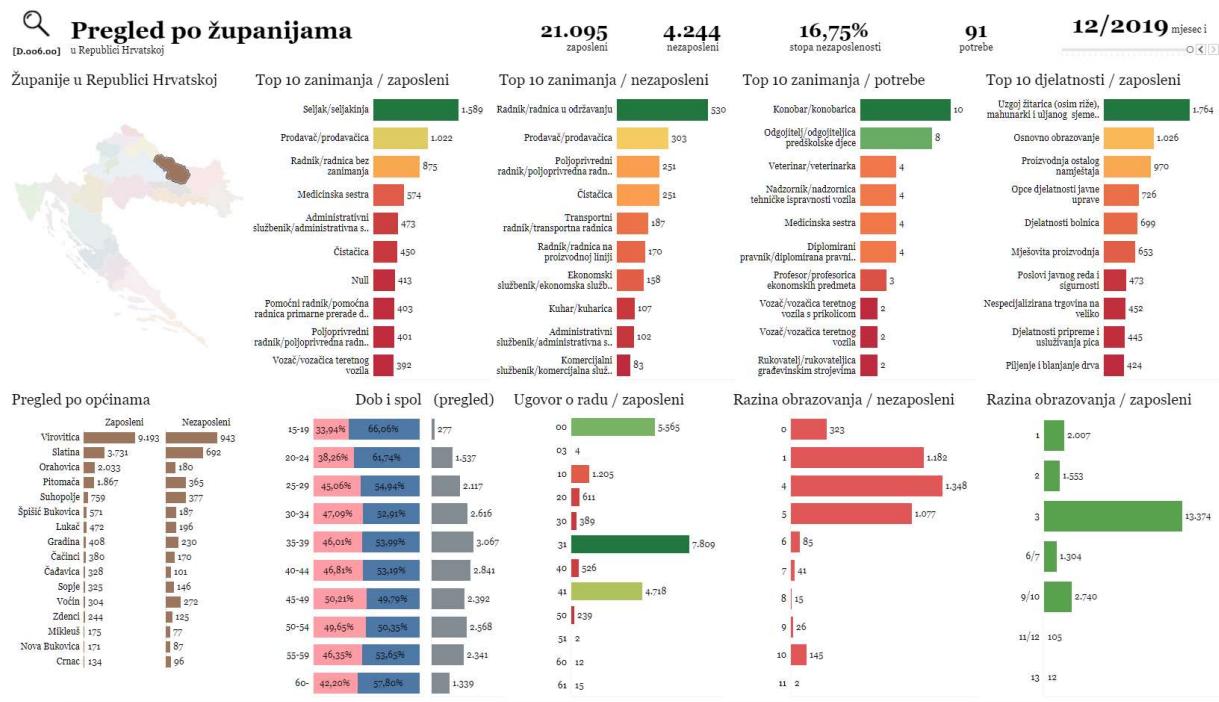
Promatrajući iskazane potrebe za zanimanjima, iste dodatno naglašavaju područja (trgovina, turizam) ali i digitalne vještine.

SCENARIJ #3

Postoji inicijativa da se u Virovitičko podravskoj županiji otvorи prediplomski stručni studij sestrinstva. Za otvaranje studija potrebno je izraditi analizu zapošljivosti studenata po završetku studijskog programa.

Pogled na izvještaj Pregled po županijama omogućava filtriranje po županiji te otkriva najvažnije podatke o tržištu rada u županiji.

Planirano

- **Uspostava sustava vaučera za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba**

Cilj je postojeće mjere obrazovanja učiniti efikasnijim, transparentnijim i jednostavnijim za korištenje na način da svaki korisnik može odabrati obrazovne programe prema svojim potrebama, a koji će direktno unaprijediti njegovu zapošljivost i razviti ključne kompetencije u zanimanjima traženim na tržištu rada.

- **Uspostava cjeloživotnog profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere na svim razinama obrazovanja i sustavu rada i zapošljavanja**

MRMSOSP – provedba projekta „Unaprjeđenje sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja – faza I“.

Cilj je pružiti pravovremenu informaciju učenicima koji biraju srednju školu i fakultet, kao i nezaposlenima i zaposlenima, o potrebama tržišta rada kako bi donijeli kvalitetnu odluku o izboru obrazovanja (CPU važan alat prevencije neusklađenosti obrazovanja i tržišta rada)

- **Nastavak razvoja alata za praćenje i predviđanje potreba tržišta rada**

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

HVALA NA POZORNOSTI!

www.mrms.hr